

NEPOZNAVANJE PRAVA ŠKODI

Pravna pismenost

Nepoznavanje prava škodi

Pravna pismenost

Autori

Bojana Živković
Maja Peković
Ivana Petrović
Staša Peković

Lektura

Bojan Minić

Dizajn i priprema za štampu

Marija Marković

Štampa

Nikić Digital

Tiraž

10

Podgorica, avgust 2022.

Ova publikacija je nastala u okviru projekta Servisno učenje za inkluzivnije društvo koji sprovodi Forum MNE, sadržaj ove publikacije ne odražava nužno stavove Foruma MNE.

Sadržaj

UVOD	7
POJMOVNIK	9
OSNOVI PRAVA	12
Pravna norma	12
Pravni akt	14
Pojedinačni pravni akt i pravni poslovi	15
Pravni odnos	17
UPRAVNO PRAVO	18
Stranka	19
Zastupnik	20
Upravni postupak	21
Rješenje	22
Rok	23
Žalba	25
Zahtjev za slobodan pristup informacijama	28
LITERATURA	32

Dragi čitaoci/čitateljke,

Ova publikacija je nastala u okviru projekta „Servisno učenje za inkluzivnije društvo“ i ima za cilj da podigne svijest o značaju pravne pismenosti u društvu. Pravna pismenost još uvijek nije dio obrazovnog procesa. Kad se ona spomene, većina građana je povezuje sa diplomiranim pravnicima, sudijama, advokatima, ne shvatajući koliko je taj vid pismenosti važan za svakog pojedinca. Pravna pismenost je set znanja i razmišljanja koja imaju svi građani, neki manje, neki više.

Pravo je jako bitna oblast, bez koje jedno savremeno društvo ne može funkcionisati. Ukoliko bi svaki građanin raspolagao sa osnovnim znanjem o pravu i pravnim procesima, naše društvo bi nesumnjivo bilo pravednije. Lakše bismo prepoznali kada dođe do povrede našeg prava i znali bismo koja sredstva imamo na raspolaganju da to ispravimo. Bolje bismo razumjeli svaki zakon i odluku koju državni organ donese i njen uticaj na nas. Poznavanje prava nam pomaže da unaprijedimo svijest o pravnoj kulturi, učešću u formiranju prava i vladavini prava.

U prvom dijelu publikacije, pisali smo o osnovnim

pojmovima iz prava. Trudili smo se da ih objasnimo na što jednostavniji način, putem primjera i ilustracija. U drugom dijelu publikacije smo se bavili upravnim pravom, jer je to grana prava koja uređuje odnose između države i pojedinca. Svaki građanin se, tokom života, pojavljuje kao stranka u upravnom postupku, zbog toga je bitno znati upravne pojmove i institute. Tri studentkinje pravnog fakulteta i jedna učenica gimnazije su izabrale ovu temu iz najbolje namjere, a to je da daju doprinos u podizanju svijesti o značaju pravne pismenosti. Autorke su svjesne da se ovim inače bave mnogo stručniji i obrazovaniji ljudi, zbog čega smo spremne da prihvatimo svaku dobronamjernu kritiku ili sugestiju. To je uslov unapređivanja kvaliteta znanja i rada.

U nadi da će vam sadržaj ove publikacije biti koristan i interesantan,

Srdačno vas pozdravljamo,
Bojana, Maja, Ivana i Staša.

UVOD

Pravo je jedan od stubova svakog društva. Ono je „poput mosta koji spaja dvije obale: svijet stvarnosti i svijet vrijednosti. Povezujući ih ono učestvuje u tim svjetovima, koji su u životu i čovjeku izmiješani, prožeti i isprepletani“.¹

Razlog pisanja ove publikacije je podizanje svijesti o važnosti pravne pismenosti u društvu. Obično ljudi misle da je pravna pismenost samo za studente prava i advokate, međutim – svaki građanin bi trebalo da ima osnovno znanje o pravu. Sposobnost da se donese kritičan sud o suštini zakona, pravnom procesu i dostupnim pravnim sredstvima kako bi se efikasno koristio pravni sistem je pravna pismenost. Ukoliko građani ne razumiju pravo, oni se udaljavaju od njega. Njihovo neznanje sprečava da predvide pravne probleme i da se na vrijeme obrate za pomoć. To može dovesti do potencijalnog sukoba sa zakonom ili situacije da ne može pružiti pomoć. Nedostatak pravne pismenosti je

prepreka ka ostvarivanju zagantovanih prava svakog građanina. Pravno pismeni građani bi uvijek zahtijevali pravdu, znali bi da prepoznaju svoja zakonska prava i način njihovog ostvarivanja.

Problem nedostatka pravne pismenosti može se riješiti uvođenjem u obrazovni sistem, u okviru predmeta građansko obrazovanje. Međutim, naše društvo je daleko od toga, zbog čega se nadamo da će ova publikacija postići svoj cilj, a to je podizanje svijesti o značaju pravne pismenosti.

POJMOVNIK

Akt – skup pravnih normi u odgovarajućoj formi koji reguliše pravnu situaciju.

Činjenično stanje – skup činjenica koje je organ koji vodi postupak utvrdio radi rješavanja konkretne pravne stvari.

Dokazna sredstva – pismeni akti, svedoci, uviđaj, veštačenje, rekonstrukcija, materijalni dokazi i drugi u zavisnosti od vrste postupka.

Nadležnost – pravo (ovlašćenje) i dužnost javnopravnog organa da obavlja poslove na određenoj teritoriji.

Objekt prava – ono povodom čega se stvara pravni odnos.

Podnesak – svako saopštenje, usmeno ili pismeno, koje stranka upućuje organima uprave (zahtjev, prigovor, prijava, peticija, molba, žalba...)

Povraćaj u pređašnje stanje – pravo stranke koja je iz opravdanih razloga propustila da izvrši neku radnju vezanu za rok, da traži da se postupak vrati u onu fazu u kojoj je bio prije propuštanja te radnje.

Pravna norma – pravilo ponašanja ljudi u društvu, koje je sankcionisano od strane države.

Pravna pomoć – procesni institut pomoću kojeg jedan organ uprave koji ne vodi postupak obavlja određene radnje na zahtjev drugog organa uprave koji je nadležan za vođenje postupka.

Pravna pouka – navedena na kraju svakog akta kojim se rješava o nekom pravu ili obavezi, njome se stranka poučava da u određenom roku određenom organu može izjaviti žalbu.

Pravna sredstva za zaštitu prava stranke mogu biti redovna i vanredna – od žalbe, tužbe, prigovora, do zahtjeva za ponavljanjem postupka, zahtjeva za zaštitu zakonitosti, oglašavanja rešenja ništavnim i drugih.

Pravne činjenice – činjenice usljed kojih nastaju, mijenjaju se i prestaju pravni odnosi.

Pravni odnos – društveni odnos koji je uređen i regulisan pravnom normom.

Pravosnažnost podrazumijeva da se na rješenje/presudu ne može izjaviti žalba.

Rješenje – upravni akt kojim se odlučuje o predmetu postupka.

Stranka – lice po čijem zahtjevu se pokreće upravni postupak, lice o čijim pravima, obavezama i interesima se vodi postupak po službenoj dužnosti i lice koje je radi zaštite svojih interesa i prava zainteresovano za ishod postupka.

Žalba – redovno pravno sredstvo kojom se osporava zakonitost prvostepenog rješenja.

Zastupnik – lice koje umjesto stranke obavlja radnje u pravnom postupku.

OSNOVI PRAVA

Pravna norma

Norma je pojam latinskog porijekla i znači pravilo.

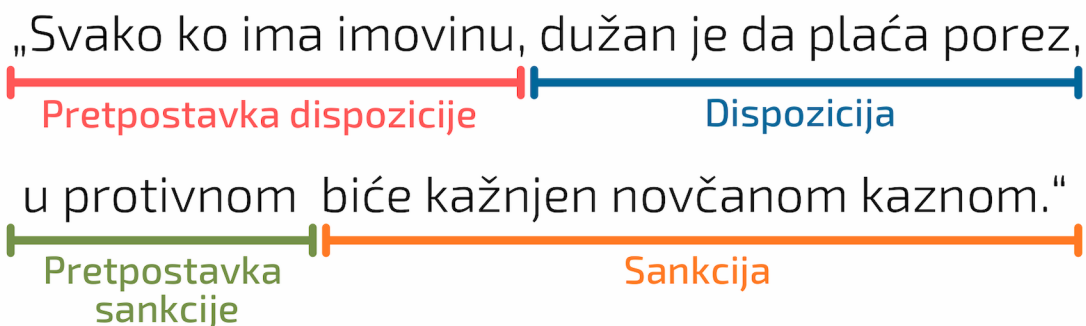
Društvene norme su društvena pravila tj. pravila ponašanja ljudi u društvu. Najznačnije vrste su: običajne, moralne i pravne norme.

Pravna norma je pravilo ponašanja ljudi u društvu, čije ostvarenje obezbjeđuje država.

Sadrži sljedeće elemente:

1. Pretpostavku dispozicije – to su činjenice i okolnosti od čijeg nastupanja zavisi primjena pravne norme (npr. događaj, uslov, rok, vrijeme);
2. Dispoziciju – samo pravilo ponašanja ljudi koje je obavezno;
3. Pretpostavku sankcije – uslov za primjenu sankcije pravne norme;
4. Sankciju – kazna koja će se primjeniti ako se subjekti ne ponašaju po dispoziciji pravne norme.

Primjer: „Svako ko ima imovinu dužan je da plaća porez, u protivnom biće kažnjen novčanom kaznom. “

Najznačanija podjela pravnih normi je na opšte i pojedinačne pravne norme.

Opšte norme su norme koje se odnose na neodređeni broj slučajeva, odnosno lica koja se nalaze u istoj situaciji ili mogu doći u istu situaciju predviđenu normom. Takve norme su: „Svaki oblik trgovine ljudima je zabranjen“ .

Pojedinačne norme se odnose na samo jedan, tačno određen slučaj. Tim slučajem može biti obuhvaćeno jedno ili više lica.²

Na primjer: „Marko Marković je obavezan da plati novčanu kaznu u iznosu od 120 eura zbog prebrze vožnje“.

Pravni akt

Pravni akt po pravilu sadrži jednu ili više pravnih normi. Najvažnija je njihova podjela na opšte i pojedinačne pravne akte. Opštim pravnim aktima donose se opšte pravne norme, a pojedinačnim – pojedinačne pravne norme.

Pravni akt po pravilu sadrži jednu ili više pravnih normi. Najvažnija je njihova podjela na opšte i pojedinačne pravne akte. Opštim pravnim aktima donose se opšte pravne norme, a pojedinačnim – pojedinačne pravne norme.

Pojedinačni pravni akt i pravni poslovi

Pojedinačni pravni akt predstavlja posebnu vrstu pravnih akata kojima se stvara pojedinačna pravna norma, u cjelini ili djelimično.

Podjele:

Pojedinačni pravni akt

Potpun pojedinačni pravni akt

– Sadrži dispoziciju i sankciju
(pravni poslovi, tj.ugovori)

Nepotpun pojedinačni pravni akt

– Sadrži ili dispoziciju ili sankciju
(najčešće ih donose državni organi)

Pojedinačni pravni akti

Pojedinačni pravni akti državnih organa

Sudski akti i upravni akti

Pojedinačni pravni akti nedržavnog subjekta

Pravni poslovi

Pravni poslovi su pojedinačni pravni akt koji donose pravni subjekti.

Najčešći oblik pravnog posla je **ugovor**.

Podjela pravnih poslova:

Jednostrani – pravni poslovi gdje izjavom volje samo jednog lica nastaju određena pravna dejstva.

Primjer: davanje otkaza.

Dvostrani pravni poslovi ili ugovori – saglasna izjava volja dviju strana radi ostvarivanja određenog pravnog dejstva.

Primjer: ugovor o prodaji.

Formalni – za njihovo zaključenje je potrebna posebna forma.

Neformalni – mogu biti zaključeni na bilo koji način.

Teretni – oni kod kojih jedna strana daje naknadu za korist koju dobija od druge strane

Primjer: ugovor o zakupu

Dobročini – oni kod kojih se ne daje naknada za ono što se dobija.

Primjer: ugovor o poklonu

Pravni odnos

Pravni odnos je društveni odnos koji je uređen i regulisan pravnom normom. On nastaje na osnovu opšte uslovne pravne norme, kao i konkretizacijom te opšte pravne norme u pojedinačnu pravnu normu. Primjer: Opštom pravnom normom su predviđeni uslovi koji treba da budu ispunjeni da bi se brak (pravni odnos) zaključio.

Subjekt prava je lice koje je imalac prava i obaveza. Imajući prava i obaveza su fizička i pravna lica. Pojam „fizičko lice“ označava čovjeka u ulozi imaoća prava i obaveza, a pojam pravno lice označava organizaciju u toj ulozi.³

Objekt prava je stvar kojom se može raspolagati, odnosno koja se može koristiti, povodom koje je između određenih subjekata nastao odgovarajući pravni odnos. Na primjer, objekt ugovora o zakupu poslovnog prostora je prostor koji se zakupljuje.⁴

3 Dr Zoran P. Rašović, *Građansko pravo*, Podgorica, 2009, str. 50.

4 Prof. dr Živko Kulić, Prof. dr Mirko Kulić, *Uvod u pravo*, Evropski univerzitet Brčko, 2015, str. 167.

UPRAVNO PRAVO

Upravno pravo je pravna grana koja uređuje odnose između države i pojedinca.

Stranka

Stranka u upravnom postupku je lice po čijem je zahtjevu pokrenut postupak (aktivna stranka) ili protiv koje se vodi postupak (pasivna stranka) ili lice koje, radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa, ima pravo da učestvuje u postupku (zainteresovano lice – intervenijent).⁵

Stranke

Aktivna stranka – lice po čijem je zahtjevu pokrenut upravni postupak (postupak izdavanja svih dokumenata, pravo majki i žena koje imaju troje ili više djece za naknadu i slično).

Pasivna stranka – lice protiv kojeg se vodi upravni postupak (postupak za oduzimanje oružja, poreski obaveznici, eksproprijacija itd.).

Uzgedna stranka ili intervenijent – lice koje radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo da učestvuje u upravnom postupku (na primjer – vlasnik zemljišta koje se graniči sa zemljištem lica koje traži odobrenje za izgradnju je intervenijent kada se, u postupku koji se vodi povodom zahtjeva za izdavanje odobrenja za izgradnju, protivi izdavanju te dozvole zbog toga što bi time bio povrijeđen njegov pravni interes).⁶

U zavisnosti od toga da li u postupku učestvuje jedna stranka, dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, razlikujemo:

Jednostranačke upravne stvari – kada u postupku učestvuje jedna stranka ili više stranaka koje istupaju zajednički – procesna zajednica.

Dvostranačke upravne stvari – kada u postupku učestvuje više stranaka sa protivnim interesima.

6 Slavoljub Popović, Stevan Lilić, *Osnovi pravnih postupaka*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1995. str. 28

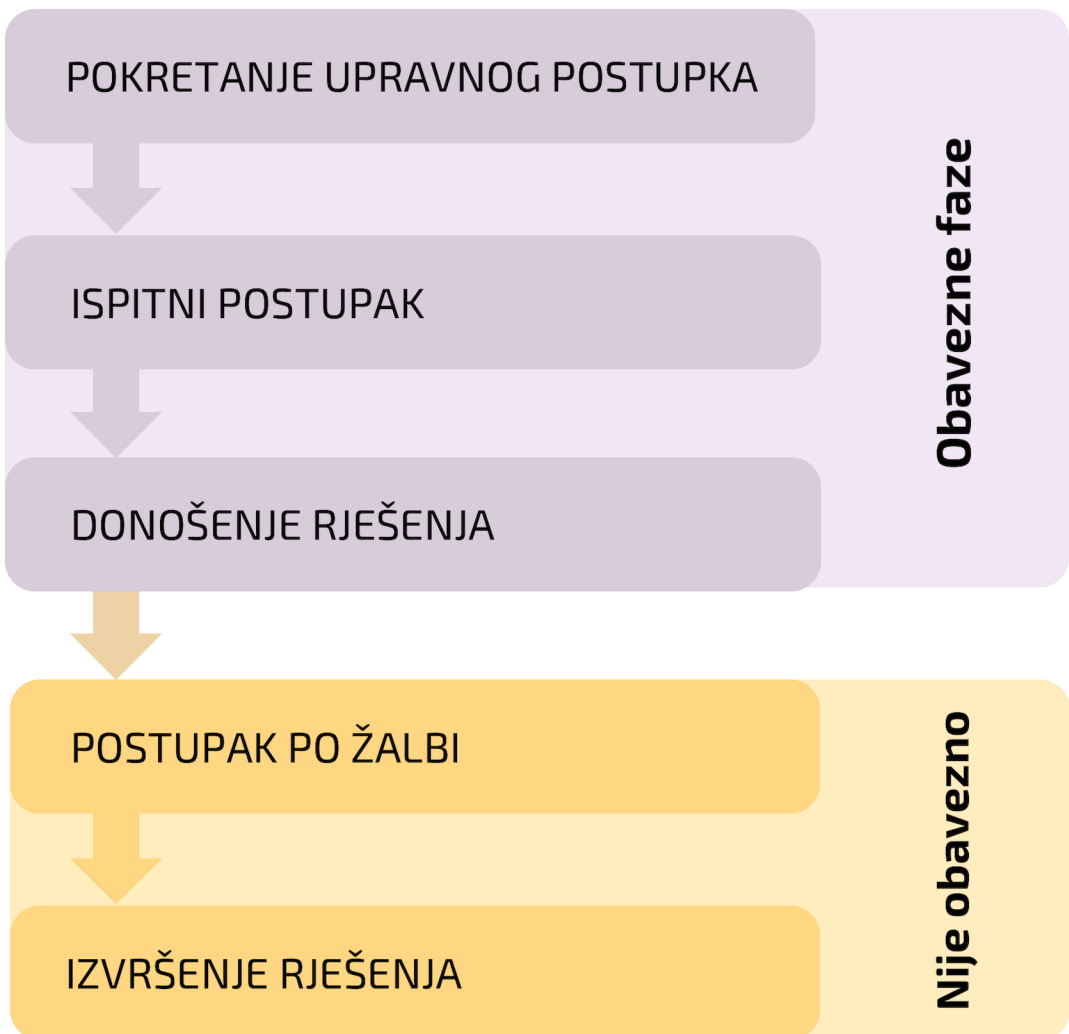
Zastupnik

Zastupnik je lice koje umjesto stranke obavlja radnje u upravnom postupku.

Lice koje **nema** procesnu sposobnost u upravnom postupku učestvuje preko svog **zakonskog zastupnika**, a lice koje **ima** procesnu sposobnost može učestvovati preko svog **punomoćnika**. U određenim slučajevima predviđenim zakonom, umjesto inače procesno sposobne stranke, u postupku može učestvovati **tzv. privremeni zastupnik**, kojeg postavlja organ koji vodi postupak (npr. ako je stranka odsutna, a radi se o bitnom slučaju), kao i **zajedničkog predstavnika** (ukoliko u postupku učestvuje više stranaka, a radi se o istoj stvari).

Upravni postupak

Upravni postupak je zakonski proces odlučivanja o pravima, obavezama i pravnim interesima pojedinaca i organizacija, kao i uticaja na ta prava, obaveze ili interese. Opšti cilj upravnog postupka (u užem smislu) jeste da se formuliše kako glasi tzv. objektivno pravo u odnosu na pojedinačan slučaj.

Rješenje

Rješenje je upravni akt kojim se odlučuje o predmetu postupka.⁷

Uvod

Struktura uvoda je sljedeća:

- (1) označenje organa, donosioca rješenja;
- (2) propis o nadležnosti organa;
- (3) ime stranke, njenih zastupnika, ako postoje;
- (4) o čemu je riječ, šta je u najkraćem predmet postupka.

Dispozitiv

U dispozitivu (izreci), najznačajnijem dijelu upravnog akta, sadržana je odluka o onome zbog čega je postupak pokrenut i vođen. Pravilo je da se dispozitivom odlučuje o cjelini predmeta postupka. Odstupanja su regulisana kroz djelimično i dopunsko rješenje. U dispozitivu mora da bude odlučeno i o svim zahtjevima postavljenim u toku postupka, o kojima prije donošenja rješenja nije odlučeno posebnim rješenjima.

Obrazloženje

Elementi potpunog obrazloženja su:

- (1) iznošenje, u kratkim crtama, zahtjeva stranke;
- (2) prikaz činjeničnog stanja koje je utvrđeno, uz navođenje opredjeljujućih razloga pri ocjenjivanju dokaza;
- (3) prezentiranje razloga odbijanja nekog od zahtjeva stranke.

Pravna pouka

Pravnom poukom se stranka obavještava da li protiv rješenja može izjaviti žalbu ili pokrenuti upravni spor ili drugi postupak pred sudom.

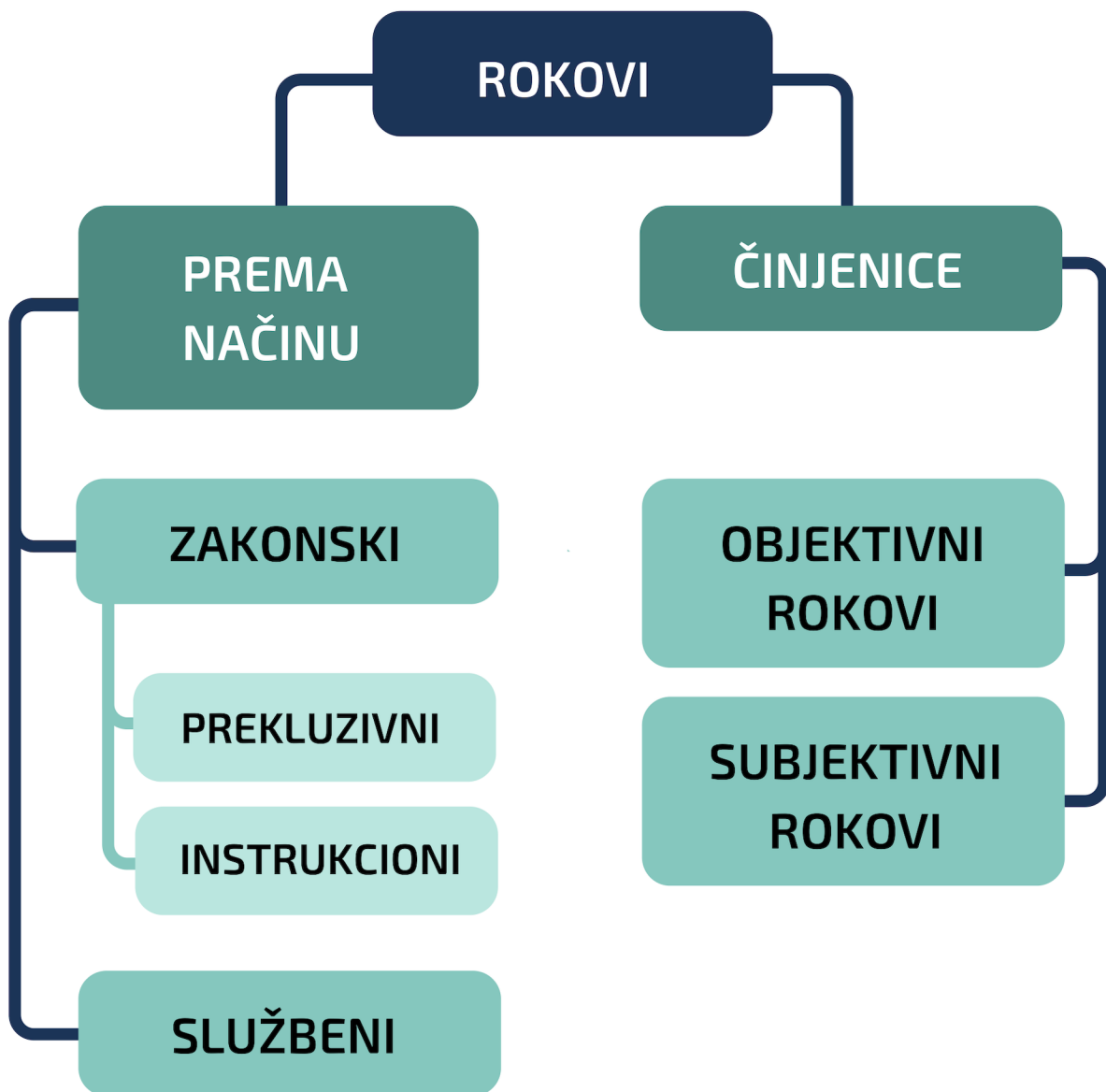
Ostali elementi

Potpis ovlašćenog službenog lica – lica koje donosi rješenje, obavezan je sastojak svakog pisanog rješenja.

Rok

Rok je protok vremena usljed kojeg nastaje ili prestaje neko pravno dejstvo. To je period vremena u kojem se mora preduzeti određena radnja. Razlikujemo više vrsta rokova.

ZAKONSKI

Prekluzivni – Strogo određeni rokovi, ne smiju se propustiti, ako se propusti – stranka gubi pravo na obavljanje određene radnje u postupku. Npr: Rok za žalbu je 15 dana, ukoliko stranka ne izjavi žalbu u tom roku, ona gubi pravo na nju.

Instrukcioni – Dužni su da je se pridržavaju organi nadležni za vođenje upravnog postupka. Propuštanjem ovih organa da u određenom roku obave pojedine procesne radnje za stranku ne nastaju nikakve štetne pravne posljedice, ali službeno lice koje je krivo zbog propuštanja rokova može biti pozvano na disciplinsku odgovornost. Primjer: rok od 30 dana, u kom periodu je organ dužan da povodom zahtjeva stranke donese rješenje.

Službeni – Rokovi koje određuje organ nadležan za vođenje upravnog postupka. Karakteristično je da ih isti organ može produžiti po zahtjevu stranke ili trećeg zainteresovanog lica, ako nalazi da su razlozi stranke opravdani, ali pod uslovom da produženje roka ne ugrožava javni interes.

Objektivni rokovi – Početak ovih rokova računa se od nekog stvarnog događaja. Na primjer od dana uručenja rješenja.

Subjektivni rokovi – Oni rokovi kod kojih se početak ne zasniva na stvarnim činjenicama, već subjektivno od pojedinih lica. Na primjer: rok čiji početak zavisi od ličnog saznanja neke nove činjenice od strane stranke.

Žalba

Žalba je redovno pravno sredstvo kojom se osporava zakonitost prvostepenog rješenja donijetog od strane nadležnog organa. Redovno pravno sredstvo je ono koje se može uvijek koristiti, sem u slučaju kada je njegova upotreba izričito zakonom isključena.⁸

Žalbom se teži da se poništi, izmijeni, odnosno preinači prvostepeno rješenje. Opšti rok za žalbu iznosi 15 dana od dana kada je rješenje dostavljeno.

Žalbu izjavljuje, odnosno podnosi ovlašćeno lice, a to je stranka, njen zastupnik ili ovlašćeni državni organ.

Žalbu podnosimo prvostepenom organu (organu koji je donio rješenje koje osporavamo žalbom). Njegov zadatak je da provjeri da li je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlašćenog lica. Postupanje prvostepenog organa po žalbi ima za cilj da olakša rad drugostepenom organu.

Primjer:

Ako hoćemo da osporimo odluku/rješenje Pravnog fakulteta, mi žalbu izjavljujemo Ministarstvu prosvjete kao drugostepenom organu preko Pravnog fakulteta.

Dejstvo žalbe

Devolutivno

Znači da o žalbi odlučuje i rješava je drugostepeni organ.

Odložno (suspenzivno)

Znači da žalba odlaže izvršenje rješenja.

Šta sve žalba treba da sadrži istaknuto je na datom primjeru u nastavku.

_____
(naziv drugostepenog organa)

Preko

_____
(naziv prvostepenog organa)

Podnosilac: _____

Na osnovu člana 119 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56/2014, 20/2015, 40/2016 I 37/2017) blagovremeno podnosim

ŽALBU ①

Protiv rješenja _____, broj _____ od _____ godine,
(naziv prvostepenog organa)

kojim je odbijen zahtjev žalioaca za (navesti konkretan zahtjev), zbog (navesti jedan ili više razloga pobijanja žalbe, npr. povreda pravila upravnog postupka).

③

OBRAZLOŽENJE ②

Dana (datum) godine, žalilac je podnio (naziv i adresa prvostepenog organa) zahtjev za (navesti šta je traženo konkretnim zahtjevom).

Rješenjem (naziv i adresa prvostepenog organa), br. (broj) od (datum) godine odbijen je zahtjev žalioaca, s obrazloženjem (navesti zbog čega je odbijen zahtjev prema obrazloženju prvostepenog rješenja).

Nezadovoljan navedenim rješenjem, podnosim ovu žalbu zbog (navesti u kom je pogledu žalilac nezadovoljan rješenjem).

(Obrazložiti žalbu ukoliko je moguće, odnosno konkretan razlog za žalbu, npr. koji zakon nije uopšte ili nije pravilno primijenjen, šta je pogrešno ili nepotpuno utvrđeno kod činjeničnog stanja; na koji način i koja pravila postupka su povrijeđena i na koji način itd.)

Na osnovu svega navedenog, predlažem da (naziv i sjedište drugostepenog organa) usvoji ovu žalbu (npr. poništi rješenje u cjelini/djelimično i sam odluči o upravnoj stvari).

Mjesto i datum

PODNOŠILAC/ŽALILAC

_____
(ime i prezime)

- ① Nije obavezno da jedan podnesak kojim se ukazuje na manljivost određenog akta bude naslovljen kao žalba.
- ② Od stranke se ne očekuje da žalbu posebno obrazloži.
- ③ Mada stranka u žalbi po pravilu ne bi trebalo da iznosi nove činjenice i nove dokaze, ako to ona ipak učini – dužna je da pruži odgovarajuće obrazloženje. Tu dužnost strana nema ako je organ te nove činjenice i okolnosti dužan da utvrđuje po službenoj dužnosti. Dakle, žalilac je – po pravilu – obavezan da objasni, da iznese razloge zbog čega odnosne činjenice (dokaze) nije iznio još u prvostepenom postupku.⁹

Zahtjev za slobodan pristup informacijama

Informacije od javnog značaja su sve informacije sadržane u dokumentima kojima raspolažu organi javne vlasti, a tiču se njihovog rada i postupaka. One prema Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, moraju biti dostupne svim građanima i medijima, osim u ograničenom broju slučajeva kada organ od kojeg tražite podatke može da vam ih uskrati.¹⁰

Primjer Zahtjeva za slobodan pristup informacijama

Milica Petrović
Ulica 8. marta b. b.
Email: milicapetrovic@gmail.com
Telefon: 067 000 000

podaci o podnosiocu podneska

Nacionalni parkovi Crne Gore
Trg vojvode Bećir-bega Osmanagića 16
81000 Podgorica

Predmet: Zahtjev za slobodan pristup informacijama

Na osnovu člana 3 i člana 13 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“, br. 44/12 i 30/17), molim Vas da mi odobrite pristup informaciji:

– Koliko novca su Nacionalni parkovi Crne Gore potrošili na troškove goriva i održavanja službenih vozila u 2020. i 2021. godini?

→ naziv informacije ili podatke na osnovu kojih se ona može identifikovati

Molim da mi se omogući pristup informaciji dostavljanjem skenirane kopije informacije na gore navedeni email (milicapetrovic@gmail.com).

→ način na koji se želi ostvariti pristup informaciji

Milica Petrović

Uzećemo postupak za pristup informaciji kao primjer upravnog postupka i kroz njega vam približiti pravne pojmove koji su objašnjeni u ovoj publikaciji.

Milica Petrović podnosi pisani zahtjev Nacionalnim parkovima Crne Gore neposredno, putem pošte ili elektronskim putem i tako pokreće upravni postupak.

Nacionalni parkovi Crne Gore su dužni da o zahtjevu za pristup informaciji odluče i donesu rješenje i dostave ga podnosiocu zahtjeva, u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva. U najboljem slučaju, to tako i bude. Donesu rješenje u kojem prihvate ili odbiju zahtjev stranke sa obrazloženjem.

Međutim, često se desi da dođe do ćutanja uprave, pogotovo kada se radi o zahtjevima za pristup informacijama. Ćutanje uprave predstavlja propust ili odbijanje organa uprave da blago-vremeno donese i dostavi upravni akt.¹¹

Ukoliko je došlo do ćutanja uprave ili je Milica nezadovoljna odgovorom Nacionalnih parkova Crne Gore, ona podnosi žalbu.

U ovom slučaju, žalba se podnosi Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama preko prvostepenog organa Nacionalni parkovi Crne Gore. Agencija je dužna da donese rješenje po žalbi i dostavi ga Milici u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe.

11 Udruženje pravnika Crne Gore, *Časopis za pravnu teoriju i praksu „Pravni zbornik“*, Podgorica, 2021, str. 246.

LITERATURA

Dragan K. Vukčević, Iza normi, „Sociološki i pravni eseji“, CID, Podgorica, 2003.

Budimir P. Košutić, Uvod u jurisprudenciju, CID, Podgorica, 2008.
Dr Zoran P. Rašović, Građansko pravo, Podgorica, 2009.

Prof. dr Živko Kulić, Prof. dr Mirko Kulić, Uvod u pravo, Evropski univerzitet, Brčko, 2015.

Slavoljub Popović, Stevan Lilić, Osnovi pravnih postupaka, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1995.

Prof. dr Đorđije Blažić, Priručnik za primjenu Zakona o upravnom postupku [Internet], 2015. dostupno na:
<https://uzk.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rId=356156&rType=2&alphabet=cyr>

Udruženje pravnika Crne gore, Časopis za pravnu teoriju i praksu „Pravni zbornik“, Podgorica, 2021.

Sajtovi:

Centar kreativnih vještina, Slobodan pristup informacijama
<http://www.cekrev.me/slobodan-pristup-informacijama>

Podgorica, avgust 2022.